

Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.64-65 din 02.10.97

Aprobat prin Hotărârea Consiliului
de Administrație al Băncii Naționale
a Moldovei

nr.32 din 8 august 1997

REGULAMENTUL
CU PRIVIRE LA LICHIDITATEA BĂNCII
cu modificarea și completarea din:
17.12.2009, HCA nr.265 (MO al RM nr.27-28 din 19.02.2010)

I. DISPOZIȚII GENERALE

Prezentul Regulament este elaborat în conformitate cu împuternicirile Băncii Naționale a Moldovei prevăzute la articolele 11 și 44 din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei și articolele 25, 28 și 40 din Legea instituțiilor financiare.

În scopul promovării unui sector financiar puternic și competitiv, neadmiterii riscului excesiv în sistemul financiar, protejării intereselor deponenților și menținerii de către instituțiile financiare a unui nivel adecvat de lichiditate, prin prezentul Regulament Banca Națională a Moldovei stabilește următoarele reguli, care au scopul de a stabili o legătură adecvată dintre suma fondurilor investite ale băncii (activele) și suma resurselor financiare (pasivele).

II. NOȚIUNI PRINCIPALE

În sensul prezentului regulament se utilizează următoarele noțiuni principale:

1. Lichiditatea este capacitatea băncii de a plasa în active și de a asigura în orice moment onorarea la scadență a obligațiilor sale de plată.

2. Principiul I al lichidității prevede, ca suma activelor băncii cu termenul de rambursare mai mult de 2 ani să nu depășească suma resurselor ei financiare.

3. Principiul II al lichidității prevede, ca lichiditatea curentă a unei bănci, exprimată ca coeficient al activelor lichide la activele totale, nu trebuie să fie mai mică decât rata procentuală stabilită de prezentul Regulament.

4. Termenul rămas pînă la rambursarea creditului - perioada de timp rămasă pînă la data finală a scadenței creditului, calculată începînd cu data gestionară.

5. Termenul rămas pînă la rambursarea unui depozit - perioada de timp rămasă pînă la data finală a scadenței depozitului, calculată începînd cu data gestionară.

6. Depozitul de economii al persoanei fizice reprezintă un tip al conturilor la vedere și la termen plasat pentru economia mijloacelor bănești în anumite scopuri, ce se plătește la cerere sau în conformitate cu scadența lui pentru care banca emite cărticica de economii sau un certificat.

7. Valori mobiliare lichide reprezintă valorile mobiliare de stat emise de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și valorile mobiliare emise de către Banca Națională a Moldovei, care nu sunt grevate cu sarcini și sunt libere de interdicții.

8. Mijloacele interbancare nete curente reprezintă diferența dintre suma creditelor acordate altor bănci și a mijloacelor bănești datorate de bănci cu termenul rămas pînă la rambursare de 1 lună și mai puțin și suma împrumuturilor și a mijloacelor bănești datorate băncilor cu termenul rămas pînă la rambursare de 1 lună și mai puțin.

III. PRINCIPIILE ȘI GESTIONAREA LICHIDITĂȚII

1. Principiul I (lichiditatea pe termen lung)

**Indicatorul lichidității pe termen lung a unei bănci care reprezintă raportul dintre:
suma activelor băncii în formă de:**

(1) credite acordate băncilor cu termenul rămas pînă la rambursare 2 ani și mai mult;
(2) credite și plăți cu avans acordate clienților cu termenul rămas pînă la rambursare 2 ani și mai mult;

(3) leasing financiar cu termenul rămas pînă la rambursare 2 ani și mai mult;

(4) cote de participare în capitalul agenților economici (inclusiv a băncilor);

(5) valori mobiliare investiționale cu termenul rămas pînă la scadență 2 ani și mai mult;

(6) mijloace fixe;

minus reducerile pentru pierderi la active; amortizarea mijloacelor fixe și rezervele pentru reevaluare a activelor menționate mai sus,

și suma următoarelor resurse financiare:

(1) capitalul normativ total, determinat în conformitate cu Regulamentul cu privire la suficiența capitalului ponderat la risc;

(2) pasivele obținute de la bănci și pasivele obținute de la clienți (excluzând depozitele de economii ale persoanelor fizice) cu termenul rămas pînă la rambursare 2 ani și mai mult;

(3) 50% ale pasivelor obținute de la bănci și ale pasivelor obținute de la clienți (excluzând depozitele de economii ale persoanelor fizice) cu termenul rămas pînă la rambursare de la 1 pînă la 2 ani;

(4) 10% ale pasivelor la vedere obținute de la clienți (excluzând depozitele de economii ale persoanelor fizice);

(5) depozitele de economii ale persoanelor fizice cu termenul rămas pînă la rambursare 2 ani și mai mult;

(6) 60% ale depozitelor de economii ale persoanelor fizice cu termenul rămas pînă la rambursare de la 1 pînă la 2 ani;

(7) 30% ale depozitelor de economii ale persoanelor fizice la vedere și cu termenul rămas pînă la rambursare de pînă la 1 an;

(8) obligațiuni în circulație și alte valori mobiliare emise de bancă cu termenul rămas pînă la scadență 2 ani și mai mult;

(9) 50% ale obligațiunilor în circulație și altor valori mobiliare emise de bancă cu termenul rămas pînă la scadență de pînă la 2 ani;

(10) 60% ale rezervelor pentru pensiile lucrătorilor băncii

nu trebuie să fie mai mare decît 1.

2. Principiul II (lichiditatea curentă)

Indicatorul lichidității curente a unei bănci care reprezintă raportul dintre:

1) suma activelor unei bănci, în formă de:

a. numerar și metale prețioase,

b. depozite la Banca Națională a Moldovei,

c. valori mobiliare lichide,

d. mijloace interbancare nete curente (plasările în alte bănci se includ în calculul activelor lichide numai în cazul în care aceste mijloace nu sunt grevate cu sarcini și sunt libere de interdicții)

2) și suma activelor totale ale bilanțului (excluzînd reducerile pentru pierderi la active) nu trebuie să fie mai mic de 20%.

3. POLITICA DE GESTIONARE A LICHIDITĂȚII

1) Băncile vor dispune de o politică adecvată de gestionare a lichidității care include proceduri și instrucțiuni interne privind evaluarea, monitorizarea și menținerea permanentă a unui nivel suficient de lichiditate, dar nu mai mic decît coeficientul lichidității stabilit de prezentul regulament.

2) Politica de gestionare a lichidității va cuprinde cel puțin următoarele componente:

a) sisteme informaționale adecvate privind evaluarea, monitorizarea și raportarea nivelului de lichiditate;

b) teste de stres în scopul identificării punctelor slabe sau vulnerabilităților potențiale privind nivelul de lichiditate ale băncii în condiții imprevizibile;

c) planuri de gestionare a diferitelor scenarii de stres asupra lichidității pentru situații imprevizibile;

d) controlul privind gestionarea lichidității.

3) Procedurile și instrucțiunile interne privind sistemele informaționale trebuie să asigure că nivelul lichidității băncii se evaluează și se examinează în timp util de către conducerea băncii în vederea luării deciziilor corespunzătoare privind gestionarea lichidității. Astfel de sisteme

trebuie să aibă capacitatea de a calcula pozițiile lichidității în toate valutele cu care operează banca, fluxurile viitoare de mijloace bănești, precum și să fie flexibile pentru adaptarea acestora diverselor situații imprevizibile ce pot apărea.

4) Procedurile și instrucțiunile interne privind testele de stres trebuie să asigure efectuarea periodică a testelor de stres și să cuprindă o varietate de scenarii pe termen scurt, mediu și lung, ținând cont de situațiile specifice băncii și la nivel de piață, în baza cărora se analizează vulnerabilitățile băncii aferente poziției lichidității, se determină efectele negative potențiale și căile de soluționare a acestora. Aceste scenarii trebuie permanent actualizate, luând în considerație atât factorii interni (specifci băncii), cât și cei externi (ce țin de piață).

5) Planurile de gestionare a diferitor scenarii de stres asupra lichidității pentru situații imprevizibile trebuie să cuprindă:

a) diverse opțiuni pentru a crea o imagine clară despre măsurile disponibile privind gestionarea lichidității în situații imprevizibile;

b) proceduri interne care permit conducerii băncii de a lua decizii oportune și bine argumentate, de a aplica prompt și eficient măsurile respective în situații imprevizibile.

În procesul de planificare pentru situații imprevizibile conducerea băncii va ține cont de rezultatele testelor de stres.

6) Controlul privind dirijarea lichidității trebuie să prevadă revizuirile independente regulate și evaluările eficienței dirijării lichidității. Aceasta include verificarea faptului dacă personalul băncii activează în conformitate cu procedurile și instrucțiunile stabilite și dacă acestea asigură îndeplinirea obiectivelor stabilite. În cazul acestor revizuiți și evaluări trebuie, de asemenea, să se țină cont de orice schimbare semnificativă ce poate afecta eficiența controalelor.

IV. RAPORTAREA

1. Băncile raportează lunar Băncii Naționale a Moldovei în conformitate cu Instrucțiunea cu privire la modul de întocmire și prezentare de către bănci a unor rapoarte referitoare la activitatea financiară.

2. Primul raport urmează să fie prezentat la situația din 31 decembrie 1997.

V. CONFORMARE

1. Începând cu 31 decembrie 1997 băncile trebuie să atingă și să mențină coeficientul lichidității curente (principiul II) de cel puțin 10%.

2. Începând cu 30 iunie 1998 băncile trebuie să atingă și să mențină coeficientul lichidității curente (principiul II) de cel puțin 15%.

3. Începând cu 30 decembrie 1998 și în continuare băncile trebuie să atingă și să mențină coeficientul lichidității curente (principiul II) de cel puțin 20%.

VI. DISPOZIȚII FINALE

1. Prin prezentul regulament începând cu 31 decembrie 1997 se abrogă:

Normele nr.1 privind Reglementarea activității băncilor comerciale (pe acțiuni), private și cooperatiste din 21 iunie 1993 cu toate modificările și completările:

(1) suplimentul nr.1 din 29 iunie 1993;

(2) modificările din 28 decembrie 1993;

(3) suplimentul din 13 octombrie 1994;

(4) modificările din 17 martie 1995, proces-verbal nr.9;

(5) modificările din 18 aprilie 1995, proces-verbal nr.13;

(6) modificările din 31 mai 1995, proces-verbal nr.17;

(7) modificările din 27 iunie 1995, proces-verbal nr.19;

(8) modificările din 8 mai 1996, proces-verbal nr.22;

(9) modificările din 12 iunie 1996, proces-verbal nr.28;

(10) suplimentul din 25 decembrie 1996, proces-verbal nr.59.

2. Prezentul Regulament intră în vigoare din momentul aprobării cu publicarea ulterioară în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.